

Ben Bir Mülteciyim

Galiba Şebnem Ferah doğru söylüyor: "Ben bir mülteciyim kendi yüreğimden başka sığınacak yerim yok yurdum yok."

Şebnem Ferah "**Ben Bir Mülteciyim**" isimli şarkısının sözlerini yazarken muhtemelen kişinin kendi iç dünyasına kaçışını anlatmak istiyordu, ama bu sözler zulümden kaçan mültecilerin sığınak arayışlarında kendi yüreklerinden daha güvenli, daha korunaklı bir yer bulamayışlarını da anlatıyor sanki...

"ben bir mülteciyim yüreğimde yaşıyorum esir değil kul hiç değil kendimde yaşıyorum"

20 Haziran, Dünya Mülteciler Günü. Şarkıda söylediği gibi yürekleri dışında sığınabilecekleri, yaşayabilecekleri bir yer arayan insanları anmak, anlamak, düşünmek, fark etmek için Birleşmiş Milletler (BM) 2000 yılında 20 Haziran'ı "Dünya Mülteciler Günü" olarak kabul etti.

"ben bir mülteciyim burada aslında sınır yok kazanmak kaybetmek yok bu yüzden daha büyük güç yok"

Suriye'den kaçıp Türkiye'ye sığınmak isteyenler nedeniyle bugünlerde "mülteci" sözcüğünü sık sık duyar olduk. Ama bir mülteci neler yaşar, neler hisseder? Türkiye'de ve dünyada "ben bir mülteciyim" diyenlerin kendi yürekleri dışında sığınacak yerleri var mıdır?

Bunları hiç düşünür müsünüz? Çoğu zaman onlara kapanan sınırların aksine, 20 Haziran vesilesiyle bugün mülteciler bize kendi sınırlarını açtılar, dünyalarına girmemize izin verdiler. Mültecilerin gerçek hikayelerinden birkaç tanesini duymak ister misiniz?

"ben bir mülteciyim kendi yüreğimden başka sığınacak yerim yok yurdum yok..."

Ben 18 yaşındayım. Bana anne ve babamın ben 6 yaşındayken öldürüldüğünü söylediler. Ülkem Afganistan'daki savaştan, çatışmalardan kaçan milyonlarcası

gibi ülkemi terk eden başka bir aile ile birlikte kendimi İran'da buldum. Onlar da beni bıraktıklarında 11 yaşındaydım.

İran Afgan mültecilere yönelik tutumunu değiştirene kadar orada kaldım, çalıştım, kendimi büyüttüm. 16 yaşında geleceğimin geçmişimden daha güzel olmasını dileyerek Türkiye üzerinden bir Avrupa ülkesine gitmeye karar verdim. Türkiye'de yakalandım, ülkeye izinsiz girdiğim için "misafir edildim", dayak yedim, neden sonra sesimi duyurabildim: "Ben size sığınıyorum!"

Yaşım küçük olduğu için bir yurda yerleştirildim. Yurdum bir süre sonra kapandı, arkadaşlarım yeni evlere yerleştirildi, bense mülteci olduğum için buna layık görülmedim ve madde bağımlısı çocukların kaldığı bir başka yurda gönderildim. Orada hayat kolay değildi ama ben zorluklara alıştım; sorun değildi, nasılsa kısa bir süre sonra mülteci statüsünü alacak ve bana kimlik verecek, hayatımı kurabileceğim bir ülkeye yerleşebilecektim.

Bütün istediğim de buydu: bir kimlik! Ama olmadı, ülkemden herkes benzer zulmü gördüğü gerekçesiyle, beni tanıma uygun bulmadılar, "sen mültecisin aslında ama, bak önümüzde 1951'de yapılmış tanım var, orada sen yoksun, o zaman mülteci değilsin" dediler, beklememi istediler.

"Her gün bombaların patladığı, insanların kaçırıldığı Afganistan yakında güvenli olacak, o zamana kadar bekle sonra ülkeye gidersin" dediler. altı yaşında terk ettiğim, hiçbir tanıdığımın olmadığı, dilinden, haritadaki yerinden başka bir şeyini bilmediğim Afganistan'a dönecektim. "Tamam" dedim "Daha ben doğmadan çok önce oradan oraya savrulmaya başlayan güzel ülkem güvenli olacaksa, orada bana bir kimlik vereceklerse olur" dedim, ama sordum "ne zaman?"

İki sene, beş sene 15 sene ne kadar sonra ülkeme dönmem güvenli olacak? Ya o zamana kadar bana ne olacak? Hayatımı Türkiye'de kurabilecek miyim? Kimlik vereceksiniz değil mi? Çünkü benim bir kimliğim yok." "Hayır" dediler "Afganistan Avrupa ülkesi değil ki, biz de Avrupa dışından gelenleri mülteci kabul etmiyoruz, kimlik vermiyoruz."

Oysa kimlik olmadan benim insan olduğumu anlamıyorlar, kimlik olmadan hayatı kuramıyordum. Bu hayatta bir kimliğim olmasından başka bir şey istemiyorum ki!..Olmadı, olmuyor...

"ne yön ne arka ön ister yaşa ister sön"

Neden kimlik istiyorsun ki? Yoksullara ihtiyacı olanlara yardım etmek için devletin büyük koltuklarında oturan ağabeylere, ablalara, onların amiri olanlara sor, onlar kimlik numarası olmayanların mucizeler diyarında yaşadıklarını biliyorlar!

Nereden mi çıkardım? Çünkü ben 22 yaşında kanser hastası bir mülteciyim. Burada hiç kimsem yok, çalışma iznim yok, param yok. Tedavi olmam gerekiyor ama tedavi masraflarımı karşılayabilecek yok!

Neyse ki "önce biz, önce ben, önce benim" diyen, "bizim Etiyopyalıımız varken başkasının Etiyopyalıısına mı bakacağız?" diyen zihniyette insanlar da yok burada! Öyle olunca da, vatandaş olmayan bana "TC kimlik numarası" yoksa hiçbir bir şey isteyemezsin demiyorlar, hatta ölmeyeyim diye bana 250 TL veriyorlar.

Sizden olmadığım için kimlik numaram yok ama, artık tam 250 liram var, tüm tedavi ve bakım masraflarım için. Bana bu parayı vererek mucizelere inandığını ispatlayan devlet büyüğü, mucizelere inanmadığı için bu paranın tedavim ve bakımım için yeterli olmayacağını, beni ölüme terk etmek olacağını söyleyen kişiye "biz ölsün demiyoruz ki, ölmesi gibi bir talebimiz yok bizim" diye gerekli cevabı veriyor zaten...

Başka söze hacet var mı, sizce kimliğe gerek var mı?

"tüm kitapların arasında kurutulup saklanan anılarla dolu bir yerdeyim"

"Benim adım Khadija. Ben Somaliliyim. Ülkemdeki savaştan, kargaşadan kaçmak için dört yıl önce kocamla birlikte bir kamyon kasasına bindik, 10 günlük bir yolculukla çözü geçip Libya'ya ulaştık.

Altı ay hapis, sonra hayatta kalma, karnımızı doyurma mücadelesi...Bir yıl önce bebeğimiz doğdu ama onu besleyemedik. Açlıktan ölmesin diye kızımı Somali'deki anneme yolladık. Hayatımın en zor kararıydı. Her gece rüyamda bebeğimi görüyorum, her an onu düşünüyorum, ama Somali'ye dönersem öldürülürüm, bebeğim burada kalırsa o açlıktan ölür.

Libya'da çatışmalar başladıktan sonra ben ve Afrika'dan gelen mülteciler, savaşanların ilk hedefi olduk, bizi paralı asker sandılar. Biz Tunus'ta sınıra kurulan BM kampına kaçmayı başarabildik. Daha bir sürü mülteci Libya'da korkudan gizleniyor, su-ekmek almaya bile çıkamıyorlar. Çıkabilirler teknelere binip denize kaçıyorlar. Ama çok batan tekne olmuş. Arkadaşlarımı çok merak ediyorum.

"Tüm hayallerin sonsuzluğa ve sona erebildiği yerdeyim tüm niyetlerin bedenleri varmışçasına görülebildiği bir yerdeyim"

Nasıl, yaşadıkları zor değil mi? 20 Haziran 2011 arifesinde Suriye'den kaçmaya çalışan binlercesi Türkiye'ye, Lübnan'a sığınmaya çalışırken Haziran ayının ilk haftasında Libya'daki çatışmalardan kaçanlarla dolu bir tekne battı, Tunuslu balıkçılar bazı yolcuları kurtardılar ama 150 kişi sulara gömüldü.

Mayıs ayında 600 kişi hayatını kaybetti. Libya'da çatışmaların başlamasından Haziran 2011'e kadar geçen kısa sürede denizde ölenlerin sayısının 1400'e ulaştığı, hatta geçtiği rapor ediliyor.

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Thomas Hammarberg bu insanların çoğunun uluslararası koruma ihtiyacı olan mülteciler olduğunu söyleyerek Libya'da sıkışıp kalan çok sayıda insanı işaret ediyor.

Bu insanların Avrupa'ya ulaşmaması için Kaddafi ile anlaşılan, kaçmaya çalışanları denizden geri döndüren Avrupa ülkelerinin bu krizdeki sorumluluğuna dikkat çeken Hammarberg'in sözleri dikkat çekici: "Cömert yardımlar ve yatırımlar karşılığı Avrupa'ya ulaşmaya çalışan çok güç durumdaki sığınmacıları durdurmak için Avrupa hükümetleri ile işbirliği yapan Kaddafi'li günler geride kaldı. (Şimdi) Avrupa ülkelerinin ve kurumlarının sessizliğini ve hareketsizliğini kabul etmek **mümkün değil**"

Göçmenlerin, mültecilerin gelişini engellemek, sürekli maliyet ve güvenlik analizleri yapmak, hayat kurtarmaktan daha önemli hale geldiyse siz de birşeylerin çok yanlış gittiğini düşünmüyor musunuz?

Galiba Şebnem Ferah doğru söylüyor: "*ben bir mülteciyim kendi yüreğimden başka sığınacak yerim yok yurdum yok.*"

ben bir mülteciyim aşıl topuğum aşkı
kendi yüreğimden başka başka yüreklerde mutlu olmadım,
sığınacak yerim yok yurdum yok yaşayamadım
ben bir mülteciyim oysa içimde ne ok var ne de atan
yüreğime sığındım ne yön ne arka ön
burda savaş çıksa bile ister yaşa ister sön
ölen yok ben bir mülteciyim
tüm hayallerin sonsuzluğa ve sona yüreğimde yaşıyorum
erebildiği yerdeyim esir değil kul hiç değil
tüm niyetlerin bedenleri varmışçasına kendimde yaşıyorum
görülebildiği bir yerdeyim ben bir mülteciyim
ben bir mülteciyim burda aslında sınır yok
yüreğimde yaşıyorum kazanmak kaybetmek yok
esir değil kul hiç değil bu güçten daha büyük güç yok
kendimde yaşıyorum ben bir mülteciyim
ben bir mülteciyim kendi yüreğimden başka
burda aslında sınır yok sığınacak yerim yok yurdum yok
kazanmak kaybetmek yok tüm kitapların arasında kurutulup
bu yüzden daha büyük güç yok saklanan
artık eminim anılarla dolu bir yerdeyim
herşey içimde filizlenip, tüm sözcüklerin cümlelerden kurtulmuş
istersem büyüyor bakmazsam çürüyor gibi
incitmeden özgür kalabildiği yerdeyim
Şebnem Ferah

Dünya Mülteciler Günü Kutlu Olsun! (PE/BA)

* Şebnem Ferah'ın "Ben Bir Mülteciyim" parçasını dinlemek için [tıklayınız](#)

* Pırıl Eroban, **Mültecilerle Dayanışma Derneęi**

Bu haber Bianet'te yayınlanmıştır.

<http://www.bianet.org/biamag/insan-haklari/130805-ben-bir-multeciyim>